Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2365

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *UN special rapporteurs* (ingezonden 8 juni 2026).

Antwoord van Minister **Berendsen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 25 juni 2026)

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het vernietigend onderzoeksrapport (1) inzake de objectiviteit van UN special rapporteurs?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2 t/m 4
Wilt u puntsgewijs en gedocumenteerd aangeven in hoeverre u de kritiekpunten uit het rapport herkent en beoordeelt?
Wilt u puntsgewijs en onderbouwd aangeven wat u vindt van alle aanbevelingen van het rapport?
Wat is, gespecificeerd per rapport van de genoemde UN special rapporteurs, uw oordeel over de waarde van elk van die rapporten? Welke reserves heeft u over ieder individueel rapport?

Antwoord 2 t/m 4
Het kabinet beoordeelt rapportages van Speciale Rapporteurs op hun inhoudelijke merites en beziet deze steeds in samenhang met andere beschikbare bronnen, waaronder rapportages van VN-organisaties, internationale onderzoekscommissies en maatschappelijke organisaties. Het kabinet ziet daarom geen aanleiding om generieke uitspraken te doen over de waarde van alle rapporten van de in de *UN Watch*-rapport genoemde Speciaal Rapporteurs. Gezien de uiteenlopende onderwerpen en omvang van de betrokken rapporten is het niet mogelijk op al deze rapporten en aanbevelingen apart in te gaan.
VN Speciaal Rapporteurs worden gemandateerd door de VN Mensenrechtenraad om onafhankelijk toezicht te houden op mensenrechtenkwesties wereldwijd. Hoewel het kabinet soms kritisch is op uitspraken van enkele

[1] UN Watch, mei 2026, «From watchdogs to ideologues» (https://unwatch.org/wp-content/uploads/From-Watchdogs-to-Ideologues.pdf)

ah-tk-20252026-2365
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

individuele Speciaal Rapporteurs, hecht het kabinet veel belang aan het systeem van onafhankelijke Speciaal Rapporteurs. De werkzaamheden van Speciaal Rapporteurs leveren in veel gevallen een waardevolle bijdrage aan internationale aandacht voor mensenrechtenschendingen. Speciaal Rapporteurs dragen ook vaak bij aan de ontwikkeling van internationale mensenrechtenstandaarden.
Speciaal Rapporteurs dienen te handelen overeenkomstig de vereisten van onafhankelijkheid, objectiviteit, integriteit en deskundigheid zoals vastgelegd in de relevante VN gedragscode.[2] Indien sprake is van mogelijke schendingen van de gedragscode zijn daarvoor binnen het VN-systeem specifieke procedures ingericht.

Vraag 5
Welke acties gaat u ondernemen naar aanleiding van het rapport van UNWatch?

Antwoord 5
Het kabinet ziet in het rapport geen aanleiding om het Nederlandse uitgangspunt ten aanzien van Speciaal Rapporteurs fundamenteel te wijzigen. Nederland zal zich blijven inzetten voor een effectief en onafhankelijk systeem van Speciaal Rapporteurs en zal daarbij het belang van objectiviteit, integriteit en naleving van de gedragscode blijven benadrukken. Indien het kabinet het nodig acht zal het in gesprek gaan met Speciaal Rapporteurs om eventuele zorgen over te brengen.

[2] https://digitallibrary.un.org/record/601799?v=pdf